

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Л.В. Губерський

(Л.В. Губерський)

«31» серпня 2020 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«КРАЄЗНАВСТВО, ЕКСКУРСОЗНАВСТВО ТА
ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИЙ ТУРИЗМ»

Рівень вищої освіти: перший

(редакція від «30» серпня 2020 р., затверджена рішенням

Вченої ради)

на здобуття освітнього ступеню: бакалавр
за спеціальністю № 032 «Історія та археологія»
галузі знань № 03 «Гуманітарні науки»

Розглянуто та затверджено
на засіданні Вченої ради
від «30» серпня 2020 р.
протокол № 12

Введено в дію наказом ректора від
«31» серпня 2020 за № 559-32

Київ 2020 р.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНЮ АПРОБАЦІЮ

А. Рецензії.

Доктора філософських наук, професора, ректора Академії праці, соціальних відносин і туризму
В. В. Буяшенко.

Доктора історичних наук, члена-кореспондента НАН України, заступника директора Інституту
історії України НАН України, голови Національної спілки краєзнавців України О. П. Реєнта.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників — місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічно і та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
Гончаров Олександр Петрович (керівник проектної групи)	Доцент кафедри етнології та краєзнавства	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка у 1985 р. спеціальність: історія, кваліфікація: історик, викладач історії та суспільство-знавства	Кандидат історичних наук, 07.00.01. – Історія політичних партій та громадських рухів «Творча активність комуністів у здійсненні науково-технічного прогресу: досвід і уроки (На матеріалах партійних організацій промислових підприємств України. 1976-1985 рр.)» (1990) ИТ № 015344 від 16.03.1990 р. Доцент кафедри загальної історії ДЦ № 005568	31	Автор та співавтор понад 100 наукових, науково-методичних та науково-популярних публікацій, з них за спеціальністю близько 70. Зокрема: 1. Вулицями Києва: Матеріали для проведення оглядової екскурсії по місту. – К., 1998. – 46 с. – (у співавторстві). 2. Основи краєзнавства: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / кол. авт.; за заг. ред. чл.-кор. НАНУ О.П. Рєєнта. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. – 276 с. 3. Перспективи використання історико-культурних пам'яток регіонів України в туристичній галузі (на прикладі культурної спадщини міста Немирова Вінницької області) // Етнічна історія народів Європи. – 2017. – № 52. – С. 67–71. (у співавторстві). 4. З досвіду підготовки екскурсоводів та екскурсійної діяльності в Київському національному університеті імені Тараса	

			від 06.07. 1994 р.		Шевченка на початку 2000-х років // Історико-культурний туризм: Український та світовий досвід. Збірник матеріалів Міжнародної наукової конференції (Київ, 5 квітня 2019 р.) / Редкол.: О. П. Реєнт (голова), В. П. Капелюшний, І. К. Патриляк, О. П. Гончаров, Н. В. Терес. – К.: «Фоліант», 2019. – С. 127-137. У 2013-2018 рр. взяв участь в 10 наукових конференціях і круглих столах. Під науковим керівництвом захищено: 6 кандидатських дисертацій; 10 магістерських робіт	
Капелюшний Валерій Петрович	Завідувач кафедри етнології та краєзнавства, професор	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка у 1985 р. спеціальність: історія, кваліфікація: історик, викладач історії та суспільство-знавства	Доктор історичних наук, 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни, «Українська національна державність доби визвольних змагань (1917 – 1921 рр.): Історіографія», ДД № 003836 від 13.10.2004 р. Професор кафедри історії, 12 ПР № 004491	31	Всього публікацій – близько 250, з них за спеціальністю – близько 200. Зокрема: 1. Українська етнологія у європейському контексті (друга половина XIX ст. – 20-ті рр. XX ст.). Наукове видання. – Вінниця: ТОВ «Німан-ЛТД», 2013. – 208 с. (у співавторстві) 2. Історія України. Курс лекцій / За ред. докт. іст. наук, проф. А.П. Коцура. – Київ-Чернівці: Книги – XXI, 2015. – 756 с. 3. Капелюшний В.П., Коваль О.Ф. Незламна і нескорена: національна еліта в Українській революції 1917–1921 років. Історіографічний нарис. Монографія. – К.: «Інтерсервіс», 2018. – 480 с. 4. Історико-культурний туризм в Україні	Стажування в ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» з 15 січня 2018 р. по 31 березня 2018 р. (06.06.2018 р.)

			від 22.12.2006 р.		та країнах Європи: висвітлення в літературі його суті, змісту, історії розвитку та досвіду правового регулювання // Збірник матеріалів Міжнародної наукової конференції «Історико-культурний туризм: український та світовий досвід» (Київ, 5 квітня 2019 р.) / Ред.кол: О.П. Реєнт, В.П. Капелюшний, І.К. Патриляк, О.П. Гончаров, Н.В. Терес.– К.: «Фоліант», 2019. – С. 146 – 149.	
					У 2012-2017 рр. взяв участь в 11 наукових конференціях і круглих столах. Під науковим керівництвом захищено: 4 докторських дисертації; 13 кандидатських дисертацій; 26 магістерських робіт.	
Казьмирчук Марія Григорівна	Доцент кафедри етнології та краєзнав-с тва	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2005, спеціальність - історія, кваліфікація - магістр історії	Доктор історичних наук 07.00.01 – історія України, ДД №001043 від 26.09.2012 р. доцент кафедри української історії та етнополітики, 12 ДЦ № 033609 від 25.01.2013 р.	11	Всього публікацій – 266, з них за спеціальністю – 100. Зокрема: 1. Меморіальний і ностальгійний туризм у вітчизняних і зарубіжних дослідженнях // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Історія». – № 4(131). – 2016. – С. 20 – 31. 2. Вивчення музейного туризму у новітніх зарубіжних дослідженнях // Етнічна історія народів Європи: 36. наук. праць. – К., 2017. – №. 53. – С. 182 – 189. 3. Музеї Фінляндії на українському туристичному ринку. // Етнічна історія народів Європи. – 2018. – Вип. 55. – С.	Стажування: 1. Софійський університет Св. Климента Охридського, 26.03 – 30.03. 2018; Erasmus+ /KA107. (Болгарія).Сертифі кат 2. ВСПШ Університет соціальних та гуманітарних наук у Варшаві, 12.05 –

				<p>136 – 138.</p> <p>4. Розвиток релігійного туризму в Україні: проблеми і перспективи // Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Історико-культурний туризм: український та світовий досвід» (Київ, 5 квітня 2019 р.) / Ред.кол: О.П. Реєнт, В.П. Капелюшний, І.К. Патриляк, О.П. Гончаров, Н.В. Терес.– К.: «Фоліант», 2019. – С. 146 – 149.</p> <p>У 2012-2019 рр. взяла участь у 25 наукових конференціях і круглих столах.</p>	18.05. 2019. (Польща).
Кузіна Наталія Вікторівна	Доцент кафедри етнології та краєзнавства	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка у 1989 р. спеціальність – історія, кваліфікація – історик, викладач історії та суспільствознавства	Кандидат історичних наук, 07.00.01 – історія України, «Роль «Літературно-наукового вісника» в національному відродженні України (Київський період 1907–1919 рр.)», ДК № 018302 від 09.04.2003 р. Доцент кафедри етнології та краєзнавства 12 ДЦ № 040203 від 31.10.2014 р.	<p>Всього публікацій – близько 50, з них за спеціальністю – близько 10. Зокрема:</p> <p>1. Популяризація краєзнавства: нові видання з історії міста Суми // Краєзнавство. – 2014. – № 1 (86). – С. 219-221.</p> <p>2. Економічні аспекти сучасної еміграції української молоді Депортації, примусові переселення та вимушені переміщення: Матеріали Міжнародного круглого столу (Київ, 17 жовтня 2014 року) / Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Історичний факультет / За наук. ред. к.і.н., доц. Купчика О.Р.– К.: ПП КП «УкрСІЧ», 2016. – С. 85-87.</p> <p>3 Economic freedom and migration from Ukraine: The case of well-educated youth Polonistyczno-Ukrainoznawcze Studia Naukowe – vol. 2 – 2016. – с. 226. – С. 109</p>	Стажування у Вроцлавському університеті (Республіка Польща) з 01.04.2017 по 08.04.2017 р.

					<p>– 120 (у співавторстві).</p> <p>4. Ethnography of the Ukrainian diaspora course: methodical approach. Theory and practice of social, economic and technological changes: monograph. – Prague, 2018. – С. 164 – 17.</p> <p>5. Етнографія на українську діаспору: методически въпроси Насоки в академичното изследване и преподаване по етнология и антропология. – София, 2018. – С.48-56.</p> <p>6. Історико-культурна спадщина української діаспори в сучасній туристичній практиці // Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Історико-культурний туризм: український та світовий досвід» (Київ, 5 квітня 2019 р.) / Ред. кол: О.П. Реєнт, В.П. Капелюшний, І.К. Патриляк, О.П. Гончаров, Н.В. Терес.– К.: «Фоліант», 2019. – 331 с. – С. 75-81.</p> <p>У 2013-2019 рр. взяла участь в 14 наукових конференціях і круглих столах. Під науковим керівництвом захищено: 9 магістерських робіт.</p>	
Терес Наталія Володимирівна	Доцент кафедри етнології та краєзнавства	Харківський державний університет імені О.М. Горького, 1982 р.,	Кандидат історичних наук, 07.00.01 – Історія політичних партій та громадських рухів, «Партійне	36	Всього публікацій 185, за спеціалізацією – 41. 1. Досвід Фінляндії з розвитку історико-культурного туризму // Етнічна історія народів Європи, 2018. – Вип 55. – С. 130- 135.	Наукове стажування: 1. Софійський університет Св. Климента

		спеціальність: історія, кваліфікація: історик, викладач історії та суспільствознавства	керівництво підготовкою кадрів робітничого класу на Україні (кінець 50-х – середина 80-років). Історіографія проблеми». ИТ № 013281 від 23/11/ 1988; доцент кафедри української історії та етнополітики ДЦ АР№ 001185 від 10.01.1995 р.		<p>2. З досвіду збереження та використання індустріальних об'єктів в туристичній практиці в Республіці Болгарія (на прикладі діяльності общини с. Кочеріново та с. Бараково Кюстендельського району) // Культурна спадщина: традиції та інновації. Тези науково-практичної конференції (27 травня 2019 р.) / Упор. Ю. Курдина. – Львів, 2019. – С. 66 – 69.</p> <p>3. Етнотуристичний потенціал Фінляндії // Етнічна історія народів Європи // 2019. – Вип. 57.– С. 162 – 168 (у співавторстві).</p> <p>4. Розвиток історико-культурного туризму в Україні на сучасному етапі // Історико-культурний туризм: український та світовий досвід. Збірник матеріалів Міжнародної наукової конференції. – К., 2019. – С. 30-35.</p> <p>Під науковим керівництвом захищено 6 кандидатських дисертацій, 10 магістерських робіт.</p>	<p>Охридського (Софія, Болгарія), історичний факультет, 07/05 - 11/05/2019.</p> <p>Програма Erasmus+ /КА107.</p> <p>Сертифікат від 10.05. 2019.</p> <p>2. Інститут Східної Європи Віденського університету (16-24 березня 2019 р.), Відень, Австрія.</p> <p>Сертифікат</p> <p>3. Тренінговий курс з програми «Європейські та Парламентські студії», 11/10/2019 – 15/10/2019.</p> <p>Ланкастер – Глазго – Единбург.</p> <p>Свідоцтво.</p>
--	--	--	---	--	--	--

При розробці проекту Програми враховані вимоги:

стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія за першим (бакалаврським) рівнем, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 575 від 29.04. 2020 р.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«Красзнавство, екскурсознавство та історико-культурний туризм»
«Local Lore Studies, Tour Guiding and Historical and Cultural Tourism»

зі спеціальності 032 «Історія та археологія»
Speciality 032 «History and Archeology»

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	ступінь вищої освіти: Бакалавр спеціальність: 032 «Історія та археологія» освітня програма: «Красзнавство, екскурсознавство та історико-культурний туризм» вибірковий блок 1: <i>Красзнавство, туристичне країнознавство та екскурсійна справа</i> вибірковий блок 2: <i>Історико-культурний туризм та екскурсознавство</i> obtained qualification: Bachelor Speciality: 032 History and Archeology Program: Local Lore Studies, Tour Guiding, Historical and Cultural Tourism <i>Selective block 1: Local Lore Studies. Tourist Country Studies and Tour Guiding</i> <i>Selective block 2: Historical and Cultural Tourism and Tour Guiding</i>
Мова(и) навчання і оцінювання	українська / <i>Ukraine</i>
Обсяг освітньої програми	240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Тип програми	освітньо-професійна
Повна назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу у якому здійснюється навчання	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна <i>Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine</i> Історичний факультет <i>Faculty of History</i>
Назва закладу вищої освіти який бере участь у забезпеченні програми (заповнюється для програм подвійного і спільного дипломування)	-
Офіційна назва освітньої програми, ступінь вищої освіти та назва кваліфікації ВНЗ-партнера мовою оригіналу (заповнюється для програм подвійного і спільного дипломування)	-
Наявність акредитації	Спеціальність акредитована, сертифікат про акредитацію Серія НД-ІІ №1123800 від 5 червня 2013 р., термін дії сертифікату до 1 липня 2023 р.
Цикл/рівень програми	НРК України – 6 рівень , FQ-EHEA – перший цикл EQF-LLL – 6 рівень

Передумови	Повна загальна середня освіта
Форма навчання	Денна
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.history.univ.kiev.ua/abituriyentam-2/osvitnij-riven-bakalavr/

2 – Мета освітньої програми

Мета програми (з врахуванням рівня кваліфікації)	Сформувані у здобувачів освіти фахові компетентності, необхідні для організаційної та науково-методичної роботи в галузі краєзнавства, екскурсійної справи та історико-культурного туризму; практичні уміння, необхідні для розв'язання складних спеціалізованих проблем при розробці туристичних та екскурсійних маршрутів тощо.
---	---

3 – Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань / спеціальність / спеціалізація програми)	Гуманітарні науки / Історія та археологія / Краєзнавство, екскурсознавство та історико-культурний туризм
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна академічна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта за освітньою програмою «Краєзнавство, екскурсознавство та історико-культурний туризм» з акцентом на практичну роботу в галузі організації регіональних та краєзнавчих досліджень, надання екскурсійних та консультаційних послуг із залученням історико-культурної спадщини. Ключові слова: історія, історичне дослідження, краєзнавство, екскурсійна справа, історико-культурний туризм, історико-культурні пам'ятки.
Особливості програми	Програма базується на теоретичному та практичному складниках. Здобувач вищої освіти може отримати знання з основ краєзнавства, екскурсознавства, історико-культурного туризму, основ організації екскурсійного та туристичного бізнесу, пам'яткознавства, особливостей організації історико-культурного туризму в Україні та інших країнах світу. Передбачено обов'язкові виробничі практики: етнографічна, краєзнавча; екскурсійна; практичні заняття з методики організації та проведення екскурсій; можливість навчатися та проходити практику у навчальних закладах інших країн відповідно до угод про співпрацю та обмін студентами.

4 – Придатність випускників

до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	Бакалавр історії та археології (ОПП «Краєзнавство, екскурсознавство та історико-культурний туризм») може працювати в наукових та освітніх закладах, аналітично-інформаційних інституціях, друкованих та електронних засобах масової інформації, соціальних і культурних закладах, громадських організаціях, туристичних компаніях, музейних установах тощо.
--	---

Подальше навчання	Особа, яка здобула вищу освіту першого (бакалаврського) рівня, має право продовжити навчання за другим (магістерським) рівнем та набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти
--------------------------	--

5 – Викладання та оцінювання

Викладання та навчання	Базується на принципах, які визначають закономірності підготовки фахівців: студентоцентричний, компетентнісно-орієнтований, науковості, систематичності і послідовності навчання, практико-орієнтований, міждисциплінарний, які забезпечуються лекційними, семінарськими, індивідуальними та практичними заняттями, самостійною роботою на основі опрацювання навчально-методичної, наукової фахової літератури та фахових періодичних видань українською та іноземним мовами, консультацій з викладачами та фахівцями в сфері краєзнавства, ексурсознавства та історико-культурного туризму. Останній рік завершується складанням кваліфікаційного іспиту з історії.
Оцінювання	Здійснюється за чотирибальною шкалою (відмінно добре, задовільно, незадовільно), 2-рівневою шкалою (зараховано / не зараховано), 100-бальною шкалою. Форми контролю: поточний, проміжний (модульний), підсумковий (семестровий), захист курсових робіт, захист практик, кваліфікаційний іспит.

6 – Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
-----------------------------------	---

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. 9. Здатність бути критичним і самокритичним. 10. Здатність працювати в команді.
<p>Спеціальні компетентності (СК)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності. 2. Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах. 3. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією. 4. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи. 5. Здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.). 6. Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних. 7. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини. 8. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні

	<p>й соціальні події та явища.</p> <p>9. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.</p> <p>10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.</p> <p>11. Здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність.</p> <p>12. Здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організовувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.</p> <p>Додатково для вибіркового блоку «Краєзнавство, туристичне країнознавство та екскурсійна справа»:</p> <p>13. Знати історико-культурні та етнографічні особливості розвитку українських земель, місцевостей та населених пунктів та застосовувати їх під час формування й реалізації екскурсійних програм.</p> <p>14. Вміти аналізувати та оцінювати потенціал матеріальної і нематеріальної культурної спадщини регіонів України та країн світу в контексті краєзнавства, країнознавства та екскурсійної справи.</p> <p>Додатково для вибіркового блоку «Історико-культурний туризм та екскурсознавство»:</p> <p>15. Вміти проводити системний аналіз сучасного стану та перспектив історико-культурного туризму України та країн світу.</p> <p>16. Вміти виявляти та впроваджувати історико-культурні ресурси України та країн світу в туристичну практику.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>Програмні результати навчання (ПРН)</p>	<p>1. Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний період або проблему (в тому числі з краєзнавства, історико-культурного туризму та екскурсійної справи).</p> <p>2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.</p> <p>3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.</p> <p>4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами (зокрема, краєзнавства, історико-культурного туризму та екскурсознавства), прийнятими у фаховому середовищі.</p>

5. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.
 6. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.
 7. Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах.
 8. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії (в тому числі краєзнавства, екскурсознавства та історико-культурного туризму), презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.
 9. Мати навички організації практичного вирішення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України.
 10. Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації історії та археології (зокрема, краєзнавства та історико-культурного туризму), а також здійсненні різних видів педагогічної діяльності.
 11. Здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.
 12. Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій і спільнот.
 13. Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.
 14. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології (зокрема, краєзнавства, екскурсознавства та туризмознавства).
- Додатково для вибіркового блоку «Краєзнавство, туристичне країнознавство та екскурсійна справа»:**
15. Вміти розробляти краєзнавчі та інші види екскурсій і турів пізнавального характеру.
 16. Вміти організовувати краєзнавчі та інші види екскурсій і турів пізнавального характеру.
- Додатково для вибіркового блоку «Історико-культурний туризм та екскурсознавство»:**
17. Вміти розробляти екскурсії та тури історико-культурного спрямування.

	18. Вміти впроваджувати та організовувати тематичні екскурсії та тури на основі історико-культурної спадщини України та країн світу.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Члени проектної групи та викладачі мають досвід професійної діяльності в галузі краєзнавства, історичного туризму та екскурсознавства.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Етнографічний музей (443-1, 443-2) та мультимедійна аудиторія (443-2).
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	-
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	-
Міжнародна кредитна мобільність	-
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	На загальних умовах.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1 Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Іноземна мова: базовий курс	12,0	Іспит
ОК 2.	Іноземна мова: нормативний курс	8,0	Залік/Іспит
ОК 3.	Мова фаху	11,0	Залік/Іспит
ОК 4.	Вступ до університетських студій	3,0	Залік
ОК 5.	Історія української та зарубіжної культури	5,0	Залік
ОК 6.	Науковий образ світу	3,0	Залік
ОК 7.	Соціально-політичні студії	3,0	Залік
ОК 8.	Філософія	4,0	Іспит
ОК 9.	Історична екологія	3,0	Залік
ОК 10.	Вибрані розділи трудового права і основ підприємницької діяльності	3,0	Залік
ОК 11.	Давня історія України	5,0	Іспит
ОК 12.	Нова історія України	5,0	Іспит
ОК 13.	Новітня історія України	5,0	Іспит
ОК 14.	Історія мистецтва	4,0	Іспит
ОК 15.	Музезознавство	4,0	Іспит
ОК 16.	Пам'яткознавство	4,0	Іспит
ОК 17.	Екскурсознавство	4,0	Іспит
ОК 18.	Історія українського та зарубіжного туризму	4,0	Іспит
ОК 19.	Археологія	4,0	Іспит
ОК 20.	Історія давньої Греції. Історія давнього Риму	3,0	Іспит

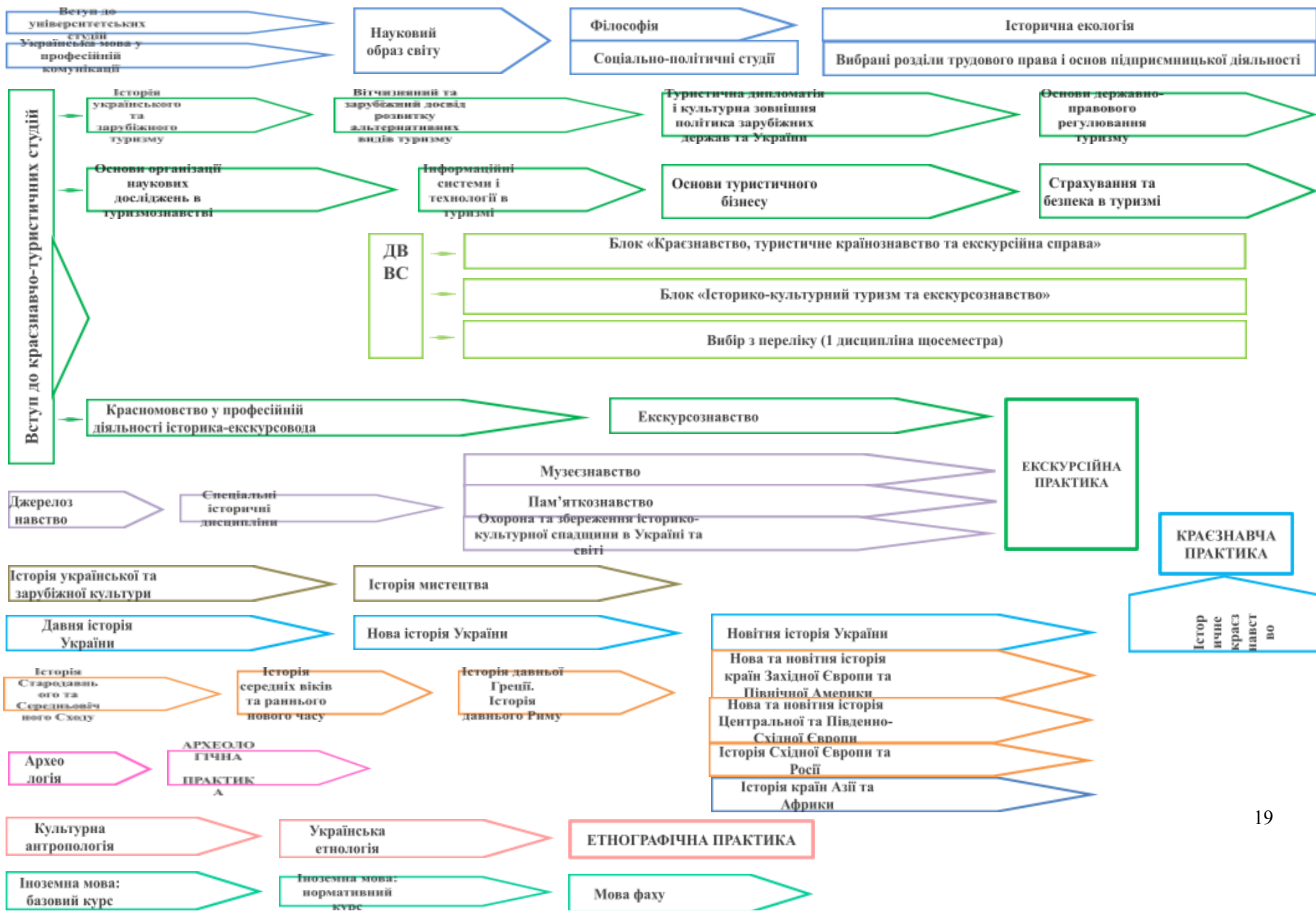
OK 21.	Історія середніх віків та раннього нового часу	3,0	Іспит
OK 22.	Нова та новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки	4,0	Іспит
OK 23.	Охорона та збереження історико-культурної спадщини в Україні та світі	3,0	Іспит
OK 24.	Історія Стародавнього та Середньовічного Сходу	4,0	Іспит
OK 25.	Вітчизняний та зарубіжний досвід розвитку альтернативних видів туризму	3,0	Іспит
OK 26.	Історія країн Азії та Африки	4,0	Іспит
OK 27.	Основи організації наукових досліджень в туризмознавстві	3,0	Залік
OK 28.	Археологічна практика	3,0	Диф. залік
OK 29.	Джерелознавство	3,0	Іспит
OK 30.	Краєзнавча практика	3,0	Диф. залік
OK 31.	Екскурсійна практика	3,0	Диф. залік
OK 32.	Етнографічна практика	3,0	Диф. залік
OK 33.	Культурна антропология	4,0	Іспит
OK 34.	Спеціальні історичні дисципліни	3,0	Залік
OK 35.	Українська етнологія	3,0	Залік
OK 36.	Нова та новітня історія Центральної та Південно-Східної Європи	3,0	Іспит
OK 37.	Туристична дипломатія і культурна зовнішня політика зарубіжних держав та України	3,0	Залік
OK 38.	Історія Східної Європи та Росії	3,0	Залік
OK 39.	Основи державно-правового регулювання туризму	3,0	Залік
OK 40.	Основи туристичного бізнесу	3,0	Залік
OK 41.	Українська мова у професійній комунікації	3,0	Залік
OK 42.	Страховання й безпека в туризмі	3,0	Залік
OK 43.	Історичне краєзнавство	4,0	Іспит
OK 44.	Красномовство у професійній діяльності історика-екскурсовода	3,0	Залік
OK 45.	Інформаційні системи і технології в туризмі	3,0	Залік
OK 46.	Вступ до краєзнавчо-туризмознавчих студій	3,0	Залік
	Загальний обсяг обов'язкових компонент:	180	
	Вибіркові компоненти ОП*	42,0	Залік, іспит, диф. залік
	<i>Вибірковий блок 1. Краєзнавство, туристичне країнознавство та екскурсійна справа:</i>		
ВК 1.1.	Українська державність в особах та історичних пам'ятках	3,0	Залік
ВК 1.2.	Історичні та етнографічні регіони України	3,0	Залік
ВК 1.3.	Історія краєзнавства в особах	3,0	Залік
ВК 1.4.	Історико-культурні заповідники України	3,0	Залік
ВК 1.5.	Історія та історико-культурні пам'ятки української діаспори	3,0	Залік
ВК 1.6.	Природні та історико-культурні туристичні ресурси України	4,0	Іспит
ВК 1.7.	Історія краєзнавчих та туризмознавчих досліджень	4,0	Залік

ВК 1.8.	Архітектурна та монументальна спадщина України як об'єкт екскурсійного показу	4,0	Залік
ВК 1.9.	Методика краєзнавчих досліджень	4,0	Іспит
ВК 1.10.	Зарубіжне регіонаознавство і країнознавство у професійній діяльності історика-екскурсолога	4,0	Іспит
ВК 1.11.	Історико-культурна спадщина Києва	4,0	Іспит
ВК 1.12.	Курсова робота за четвертий семестр	1.0	Диф. залік
ВК 1.13.	Курсова робота за шостий семестр	1.0	Диф. залік
ВК 1.14.	Курсова робота за восьмий семестр	1.0	Диф. залік
	Вибірковий блок 2. Історико-культурний туризм та екскурсознавство:		
ВК 2.1.	Об'єкти пізнавального туризму Полісся, Волині та Поділля	3,0	Залік
ВК 2.2.	Європейські впливи на українське мистецтво (XVI –початок XX ст.)	3,0	Залік
ВК 2.3.	Пізнавальний туризм у країнах Південної Європи	3,0	Залік
ВК 2.4.	Історико-культурний туристичний потенціал Слобожанщини та Причорномор'я	3,0	Залік
ВК 2.5.	Фінансові основи туристичної діяльності	3,0	Залік
ВК 2.6.	Етнокультурний потенціал Карпатського туристичного регіону	4,0	Іспит
ВК 2.7.	Історико-культурний туризм у Скандинавських країнах	4,0	Залік
ВК 2.8.	Особливості історико-культурного туризму у Великій Британії (англ. мова)	4,0	Залік
ВК 2.9.	Історико-культурний туристичний потенціал Наддніпрянської України	4,0	Іспит
ВК 2.10.	Історико-культурні пам'ятки країн Центрально-Східної Європи	4,0	Іспит
ВК 2.11.	Історико-культурний туризм у країнах Сходу	4,0	Іспит
ВК 2.12.	Курсова робота за четвертий семестр	1.0	Диф. залік
ВК 2.13.	Курсова робота за шостий семестр	1.0	Диф. залік
ВК 2.14.	Курсова робота за восьмий семестр	1.0	Диф. залік
	<i>Вибір з переліку**</i>	18,0	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

* Згідно з п.п. 2.2.2-2.2.7 «Положення про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір дисциплін» здобувачі освіти мають безумовне право обрати навчальні дисципліни з обов'язкових та вибірових частин навчальних планів інших спеціальностей того самого рівня, а за умови погодження із деканом факультету / директором інституту – з програм іншого рівня.

** Перелік дисциплін вибору з переліку можна побачити на сайті історичного факультету у розділі «Навчальні плани».

2.2 Структурно-логічна схема ОП

КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ІСПИТ

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньої програми «Краєзнавство, екскурсознавство та історико-культурний туризм» спеціальності 032 «Історія та археологія» освітнього рівня «бакалавр» проводиться у формі комплексного кваліфікаційного іспиту з історії та археології, завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням освітньої кваліфікації: **бакалавр історії** та додаткової професійної кваліфікації: **стажист-дослідник (історія)** (за дотримання відповідних вимог).

Умови присвоєння професійної кваліфікації **3119 «стажист-дослідник (історія)»** (ОР бакалавр, ОП «Краєзнавство, екскурсознавство та історико-культурний туризм», спеціальність 032 «Історія та археологія»).

Для присвоєння професійної кваліфікації **3119 «стажист-дослідник (історія)»** необхідне успішне оволодіння компетентностями з обов'язкових дисциплін «Екскурсознавство», «Музеєзнавство», «Пам'яткознавство», «Основи туристичного бізнесу», «Страховання та безпека в туризмі», «Інформаційні системи і технології в туризмі» та проходження всіх практик з оцінками не нижче 75 балів. Обов'язковою умовою для присвоєння цієї професійної кваліфікації є отримання на підсумковій атестації оцінки не нижче 75 балів.

Умови присвоєння професійної кваліфікації **3414 «Організатор подорожей, (екскурсій)»** (ОР бакалавр, ОП «Краєзнавство, екскурсознавство та історико-культурний туризм», спеціальність 032 «Історія та археологія»).

Для присвоєння професійної кваліфікації 3414 «Організатор подорожей (екскурсій)» необхідне обрання в межах основної освітньої програми вибіркового блоку дисциплін цього навчального плану з оцінками за них не нижче 75 балів з усіх дисциплін вибіркового блоку, необхідне успішне оволодіння компетентностями з обов'язкових дисциплін «Екскурсознавство», «Музеєзнавство», «Пам'яткознавство», «Основи туристичного бізнесу», «Страховання та безпека в туризмі», «Інформаційні системи і технології в туризмі», «Основи державно-правового регулювання туризму», «Красномовство у професійній діяльності історика-екскурсовода» та проходження у повному обсязі виробничих практик з оцінками не нижче 75 балів, передбачених освітньою програмою. Обов'язковою умовою для присвоєння цієї професійної кваліфікації є отримання на підсумковій атестації оцінки не нижче 75 балів.

Обов'язковою умовою для присвоєння професійних кваліфікацій є проходження виробничих практик, сукупна тривалість яких передбачена освітньою програмою, із отриманням оцінки не нижче 75 балів.

Під час кваліфікаційного іспиту випускники повинні продемонструвати:

знання: основ краєзнавчо-туризмознавчої діяльності, методології краєзнавчих досліджень; основ сучасного законодавства щодо організації екскурсійної та туристичної діяльності, головних етапів, тенденцій, загального спрямування розвитку історико-культурного туризму в Україні та інших країнах світу;

вміння орієнтуватись у науковій та періодичній літературі з актуальних проблем краєзнавства, екскурсознавства та історико-культурного туризму; застосовувати на практиці правові положення законодавства про туризм та екскурсійну діяльність, розробляти та організувати історико-культурні тури.

**4.1. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
(обов'язкові компоненти ОП)**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41	ОК 42	ОК 43	ОК 44	ОК 45	ОК 46								
ЗК 1					+	+	+		+																																													
ЗК 2				+	+	+		+	+					+		+																																						
ЗК 3						+		+																																														
ЗК 4																																																						
ЗК 5	+	+	+																																																			
ЗК 6						+										+																																						
ЗК 7						+	+	+																																														
ЗК 8																																																						
ЗК 9							+	+																																														
ЗК 10				+																																																		
СК 1						+				+	+	+				+	+	+																																				
СК 2											+	+	+				+	+	+																																			
СК 3													+																																									
СК 4																																																						
СК 5																																																						
СК 6						+																																																
СК 7																																																						
СК 8					+	+	+	+	+	+																																												
СК 9																																																						
СК 10						+																																																
СК 11																																																						
СК 12																																																						
СК 13																																																						
СК 14					+						+	+	+	+	+	+																																						
СК 15																																																						
СК 16																																																						

**4.2. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
(вибіркові компоненти ВК)**

	ВК 1.1	ВК 1.2	ВК 1.3	ВК 1.4	ВК 1.5	ВК 1.6	ВК 1.7	ВК 1.8	ВК 1.9	ВК 1.10	ВК 1.11	ВК 1.12	ВК 1.13	ВК 1.14	ВК 2.1	ВК 2.2	ВК 2.3	ВК 2.4	ВК 2.5	ВК 2.6	ВК 2.7	ВК 2.8	ВК 2.9	ВК 2.10	ВК 2.11	ВК 2.12	ВК 2.13	ВК 2.14
ЗК 1																												
ЗК 2						+																						
ЗК 3																												
ЗК 4												+	+	+												+	+	+
ЗК 5																												
ЗК 6											+	+	+	+												+	+	+
ЗК 7									+																			
ЗК 8						+		+	+	+	+				+		+	+	+	+	+	+	+	+	+			
ЗК 9																												
ЗК10																												
СК 1	+		+		+		+		+						+	+		+		+			+					
СК 2			+				+		+																			
СК 3									+																			
СК 4									+		+		+	+	+											+	+	+
СК 5			+	+			+		+			+	+	+	+			+		+			+		+	+	+	+
СК 6																												
СК 7	+	+		+	+	+		+		+	+				+	+		+		+			+					
СК 8		+								+						+			+									
СК 9									+			+	+	+												+	+	+
СК 10								+	+										+									
СК 11																												
СК 12	+																											
СК 13		+				+		+			+	+	+	+	+			+		+			+					
СК 14	+	+		+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
СК 15						+											+					+	+		+	+	+	+
СК 16					+	+		+		+	+				+			+		+	+	+	+	+	+	+	+	+

**5.2. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН)
ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ (вибіркові компоненти ОП)**

	ВК 1.1	ВК 1.2	ВК 1.3	ВК 1.4	ВК 1.5	ВК 1.6	ВК 1.7	ВК 1.8	ВК 1.9	ВК 1.10	ВК 1.11	ВК 1.12	ВК 1.13	ВК 1.14	ВК 2.1	ВК 2.2	ВК 2.3	ВК 2.4	ВК 2.5	ВК 2.6	ВК 2.7	ВК 2.8	ВК 2.9	ВК 2.10	ВК 2.11	ВК 2.12	ВК 2.13	ВК 2.14
ПРН 1	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+				+	+	+	+		+	+	+	+	+	+			
ПРН 2	+	+			+		+			+																		
ПРН 3			+				+	+	+						+	+		+		+			+					
ПРН 4									+			+	+	+						+						+	+	+
ПРН 5	+		+						+		+	+	+	+												+	+	+
ПРН 6					+		+									+	+				+	+		+	+			
ПРН 7							+		+																			
ПРН 8									+			+	+	+		+										+	+	+
ПРН 9	+			+				+			+					+												
ПРН 10									+	+						+												
ПРН 11									+																			
ПРН 12					+											+												
ПРН 13		+			+					+					+		+	+		+	+	+	+	+	+			
ПРН 14							+		+	+	+																	
ПРН 15								+		+		+	+	+	+		+	+	+	+			+					
ПРН 16	+	+	+			+		+		+	+				+		+	+	+	+			+					
ПРН 17	+	+	+	+		+		+		+	+					+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН18	+	+		+	+	+		+		+	+				+		+	+	+	+	+	+	+	+	+			

